

§ 11, der kræver Undervisningsministerens Samtykke til ansøgt Afskedigelse med Pension, giver ogsaa Befolkningen Adgang til at fremsætte Krav om en Lærers Afskedigelse, uden at Læreren selv søger sin Afsked, men der kræves, at der skal medfølge en Redegørelse for det Grundlag, hvorpaa Kravet om Afskedigelse hviler. Paa den Maade kommer Sagen frem for et Forum, hvor det parlamentariske Ansvar findes, og det er klart, at et saadant Ansvar er det, der maa være bedst egnet til at fremkalde retfærdig Afgørelse om Afskedigelse eller Ikke-Afskedigelse i saadanne vanskelige Sager. Men jeg gentager, at netop det, at der ved dette Forslag gives Befolkningen Adgang til selv at kalde sine Lærere, vil bevirke, at den vil faa mindre Anledning til at kræve Afskedigelse af en Lærer. Jeg tror, der ved dette Forslag, som hviler paa Skolekommissionens eller dens Flertals Opfattelse, ved denne Fordeling mellem Skolekommission og Kommunalbestyrelse er skabt et godt Grundlag for Befolkningens Raadighed over Skolen, baade dens indre Liv og dens økonomiske Ordning, og jeg tror, at Skolekommissionernes og Kommunalbestyrelsernes Beføjelser er afgrænset saaledes, at de baade hver for sig og ogsaa begge i deres Samvirken vil være i Stand til at fremme Skolens Sag.

Det er klart, at dette Forslag ikke ønsker at sikre Præsten hverken et født Medlemsskab eller et født Formandsskab i Skolekommissionen, og i den Henseende ved jeg mig ogsaa i Overensstemmelse med det store Flertal i dette høje Ting. I det Forslag til Tilsynslov, min Forgænger forelagde her i 1912, var endnu Præstens Medlemsskab, men ikke hans Formandsskab indbefattet. Men gennem de Udtalelser, der faldt her i Tinget ved dets første Behandling — jeg nævner det ærede Medlem Hr. Moltesen, der ved den Lejlighed tog Ordet for, at Venstres Program om et sagkyndigt Tilsyn nu burde gennemføres —, skete der her en Tilkendegivelse, som senere gav sig Udtryk under Udvalgsbehandlingen, saaledes at da Lovforslaget vendte tilbage til dette Ting, var Præsten udeladt baade som født Medlem og som født Formand i Skolekommissionen, og denne Form blev senere i Vinteren 1912—13, da Lovforslaget efter at være ændret i Landstinget vendte tilbage til Folketinget, fastholdt af dette høje Ting. Jeg forventer da, at der ikke vil kunne komme nogen større Strid om dette Forhold.

Fra den lokale Styrelse gaar jeg over til at omtale det kommunale Skolevæsens

Kredsstyrelse og Kredstilsyn. Efter Lovforslaget skal den nuværende Skoledirektion afløses af en Skoledirektion, der skal sammensættes af en Formand, der udnævnes af Undervisningsministeren, og to Medlemmer, der vælges ved Forholdstal af samtlige under Direktionen hørende Skolekommissioner. Ministeriet staa frit i sit Valg af Formand til Skoledirektionen. Der kan hertil vælges en skoleinteresseret Mand i Amtet. Amtmanden er ikke mere som under de nuværende Forhold den fødte Formand, men det er selvfølgelig ikke udelukket, at ogsaa Amtmanden kan vælges, hvis han er skoleinteresseret. Ministeriet skal blot staa frit i Valget af denne Mand.

Skoledirektionen faar efter Lovforslaget meget mindre at bestille end nu, og den skal da ogsaa omfatte et Amt og ikke som nu et Provsti. Skoledirektionen faar ikke som nu at gøre med Opslag af og Kaldelse til Embeder. Den skal paase, at Lovene vedrørende Skolevæsenet overholdes, og den skal paa Grundlag af de Beretninger, som den enkelte Skolekommission udarbejder, lave en Beretning om Skolevæsenets Stilling i det paagældende Amt og indsende den til Ministeriet. Den skal ogsaa godkende Byggeplaner, men saadanne Byggeplaner, der ogsaa omfatter Tjenesteboliger, skal som hidtil indsendes til Godkendelse af Undervisningsministeriet.

Det er ikke Meningen at lade Skoledirektionen omfatte samtlige Kommuner i Amtet, idet det for de større Byers Vedkommende — saadanne Byer, hvor der er ansat en Mand, der som Skoledirektør eller Skoleinspektør eller Overlærer tager Del i Administrationen af den paagældende Kommunes samlede Skolevæsen — er tænkt, at disse Kommuners Skoler skal være underkastet et direkte Tilsyn fra Undervisningsministeren og ikke gaa ind under Skoledirektionens Tilsyn.

Kun paa eet Omraade beholder Skoledirektionen sin Kaldsret, nemlig i Skoler, der oprettes i Henhold til § 17. I § 17 er der givet Anvisning paa, at to eller flere Kommuner kan slutte sig sammen og lave interkommunale Skoler, der giver en højere Undervisning, en udvidet Undervisning eller Ungdomsskoleundervisning. Indretningen af en saadan Skole maa ordnes paa Skoleplanerne i de forskellige Kommuner, og Kaldsretten til Embeder ved en saadan Skole tilkommer Skoledirektionen efter Indstilling fra de forskellige Kommuners Skolekommissioner.

Ved Siden af Skoledirektionen og som